

RhetoricaScandinavica

Online, vol 25 / 2021

Tidskrift för skandinavisk retorikforskning
Nr. 83 - 2021

Abstract

RhetoricaScandinavica, ISBN 1397-0534

No 83, 2021, pp 22–39, Publisher: Retorikförlaget AB

 <https://www.doi.org/10.52610/RJGJ2987>

Authors Mette Bengtsson, Copenhagen University og Rasmus Rønlev, University of Southern Denmark.

Title “Becoming a Media Provocateur: Persona Constructions and Transformations in Eva Selsing’s Rhetoric”
[”En medieprovokatør bliver til: Personakonstruktioner og -transformationer i Eva Selsings retorik”].

Abstract With the concept *media provocateur*, a personification of Olivier Driessens’ concept media provocation, we refer to debaters who use provocative rhetoric and social media circulation to gain a prominent speaking position in traditional, journalistic mass media. In a close reading of selected texts by Eva Selsing, whom we regard as a paradigmatic case, we show how Selsing constructs and transforms her provocative persona across journalistic genres and thereby establishes herself as a media provocateur in a hybrid media system. In continuation of this, we discuss how provocative style may function as a catalyst for rhetorical agency for media provocateurs, the media they work for, and potentially the general public. However, as we see it, the public’s agency is dependent on publicist mass media to not only offer media provocateurs a platform and fortify the provocateurs’ self-presentation; public mass media must also take responsibility for and play an active role as curators of the public debate that the media provocateurs’ rhetoric creates.

Keywords Media provocation (Driessens), provocative style, persona, agency, public debate.

Mette Bengtsson, ph.d., er lektor i retorik ved Københavns Universitet.

 0000-0002-0019-9182 / bengtsson@hum.ku.dk

Rasmus Rønlev, ph.d., er lektor i retorik og mediesprog ved Syddansk Universitet.

 0000-0001-7014-2141 / roenlev@journalism.sdu.dk

Mette Bengtsson og Rasmus Rønlev:

En medieprovokatør bliver til

Personakonstruktioner og -transformationer i Eva Selsings retorik

Med begrebet *medieprovokatør*, en personificering af Olivier Driessens' begreb medieprovokation, peger vi på debattører, der i kraft af provokerende retorik og cirkulation på sociale medier opnår en prominent taleposition i traditionelle, journalistiske massemedier. I en nærlæsning af tre udvalgte tekster af Eva Selsing, som vi opfatter som en paradigmatiske case, viser vi, hvordan Selsing konstruerer og transformerer sin provokerende persona på tværs af journalistiske genrer og dermed etablerer sig som medieprovokatør i et hybridt mediesystem. På den baggrund diskuterer vi, hvordan provokerende stil kan fungere som en katalysator for retorisk handlekraft for medieprovokatører, de medier, de arbejder for, og potentielt den bredere offentlighed. Offentlighedens handlekraft er dog, som vi ser det, afhængig af, at publicistiske medier ikke blot tilbyder medieprovokatører en platform og bestyrker provokatørernes selv-iscenesættelse; publicistiske massemedier må også tage ansvar for og spille en aktiv rolle som kuratorer af den debat, der opstår i kølvandet på medieprovokatørernes retorik.

Provokerende udsagn er på ingen måde nye i politisk debat, men at offentlige debattører forstår og formår at skabe en prominent persona i kraft af gentagne medieprovokationer (Driessens, 2013, s. 560–562) og derigennem gøre sig attraktive i forskellige roller i traditionelle, journalistiske massemedier, er et

nyere fænomen (se også Rønlev & Bengtsson, 2020). Ved at skabe cirkulation på sociale medier og på den måde tiltrække sig offentlighedens opmærksomhed opnår *medieprovokatører*, som vi kalder dem i denne artikel, en taleposition i medierne, hvorfra de kan udbrede deres synspunkter, hvad enten det er som klummeskribenter, anmeldere eller værter i nye journalistiske formater, der er skræddersyet til provokatørernes karakteristiske persona. Det er netop denne egenskab, altså evnen til gennem provokation at vinde indpas i traditionelle medier og journalistiske genrer, som vi er optagede af i denne artikel.

Teoretisk undersøger vi provokationen og provokationens potentiale i et hybridt mediesystem med særligt fokus på medieprovokatørens personakonstruktioner og -transformationer. Vi trækker på og er i diskussion med tidligere studier af provokationer i offentlig debat (Lee, 2010; Lund Klujeff, 2012; Rand, 2008, 2015), men gentænker samtidig provokationerne ud fra teori om det *hybride mediesystem*, hvori provokationerne cirkulerer – det vil sige et mediesystem, hvor ældre og nyere medier tilpasser sig hinandens logikker (Chadwick, 2017). Vi betragter det hybride mediesystem som en ny kontekst, som skaber særlige og måske særligt gunstige vilkår for provokationer, og hvor medieprovokatøren i kraft af sin strategiske forståelse og udnyttelse af mediesystemets hybride logikker kan etablere handlekraft for sig selv og andre. På den måde skriver vi os ind i den forskningsdagsorden, som Chadwick i sin bog om det hybride mediesystem netop opfordrer til at forfølge, nemlig at undersøge, analysere og diskutere, hvordan “[a]ctors create, tap, or steer information flows in ways that suit their goals and in ways that modify, enable, or disable the agency of others, across and between a range of older and newer media settings” (Chadwick, 2017, s. 4).

Empirisk tager vi afsæt i danske Eva Agnete Selsing, der ifølge kritikere “ganske enkelt er imod den moderne verden og al dens mangel på moral” (Palle, 2018), og som siden 2012 jævnligt har bragt sindene i kog som fast debattør i Berlingske, radiovært på “Meet the Selsings” på Radio24Syv og tv-vært på “Adam og Eva” på DRK. Ved at se nærmere på Selsing er vores mål at få dybere indsigt i medieprovokatører som en ny gruppe aktører i offentlig debat. Vi analyserer de kompetencer, som fremelskes og favoriseres i det aktuelle mediesystem, og diskuterer på den baggrund, hvem der kommer til orde, hvordan de gør det, og hvad det betyder for den offentlige debat. Vi betragter Selsing som en paradigmatiske case (Flyvbjerg, 2004, s. 232), altså et mønstereksempel, på en tendens, hvor medieprovokatører vinder frem i den offentlige debat, ikke blot i Danmark, men også i andre skandinaviske lande. I Sverige kender de fleste fx Cissi Wallin, blandt modstandere kendt som “Sveriges Argaste Kvinna” (Öhrman, 2020), som med sine 100.000+ følgere på Instagram er en markant – og kontroversiel – feministisk debattør, mangeårig klummeskribent for Metro og nu Expressen og vært på flere radio- og tv-programmer. I Norge kan man pege på Sanna Sarrmaa, der er blevet kaldt “det en må kalla en frisk samfunnsdebattant” (Krøger, 2019), som først blev kendt for at kommentere medie-repræsentationer af unge kvinder på baggrund af sin ph.d.-afhandling om emnet, men sidenhen har kommenteret alt fra nordmændenes dovenskab til deres sproglige uforståen i en række kronikker i VG. Vores studie af Selsing bidrager således

ikke blot til at udfolde og nuancere de retoriske strategier, som netop Selsing bruger, men også til at antyde, hvordan andre debattører som hende opnår en offentlig taleposition, og hvad det kan betyde for den offentlige debat.

Metodisk udfører vi en nærlæsning af tre udvalgte tekster af Selsing, hvor vi først analyserer personakonstruktionen og herefter -transformationen på tværs af de tre tekster. Teksterne er valgt på baggrund af en bred læsning af Selsings samlede tekstproduktion og illustrerer en tredelt etablerings- og transformationsproces, som vi tidligere har argumenteret for (Rønlev & Bengtsson, 2020). Vi redegør og argumenterer yderligere for vores metodiske overvejelser i et senere afsnit. Først vil vi dog definere artiklens centrale begreb, medieprovokatører, med afsæt i teori om provokationer og deres betydning for agency.

Medieprovokatører og agency

Teori om provokationer er stadig underudviklet i såvel retorikken som beslægtede fagligheder (Boudana & Segev, 2017, s. 329; Driessens, 2013, s. 558), også selvom provokationer tilsyneladende kun har fået gunstigere vilkår i de senere år i takt med udbredelsen af et hybridt mediesystem, hvor interaktionen mellem ældre og nyere medier og deres medielogikker ændrer og muliggør nye magtforhold mellem aktører, medier og offentligheder (Chadwick, 2017, s. 4). De væsentligste bidrag i nyere retorisk teori analyserer konkrete eksempler på brugen af provokationer og argumenterer for, at provokerende retorik skal ses som en særlig *stil* eller *form*, der kan tjene potentielt konstruktive funktioner i offentlig debat (Rand, 2008, 2015; Lee, 2010; Lund Klujeff, 2012)¹. Fælles for disse studier er, at de, mere eller mindre eksplicit, sætter provokationer i relation til *agency*, forstået som den retoriske handlekraft, der etableres i en tekst i kraft af de relationer mellem tekstens afsender og dens publikum, som teksten forudsætter, formulerer og måske forandrer (Leff & Utley, 2004, s. 40; Isager, 2009, s. 270–275).

Erin J. Rand og Michael J. Lee fremhæver således begge, at provokationer i kraft af deres, i overført betydning, brandfarlige (“inflammatory”) karakter kan igangsætte offentlig debat og skabe en anledning for andre debattører til at tage ordet (Lee, 2010, s. 43; Rand, 2008, s. 298). I ordet provokations etymologi ligger netop, at der er tale om en sprogbrug, der så at sige kalder på en reaktion (det latinske verbum *provocare* betyder “at fremkalde”, jf. Boudana & Segev, 2017, s. 331). Som Rand påpeger, bør polemisk retorik dog særligt værdsættes for dens uforudsigelige skævhed (“queerness”), mht. hvilke reaktioner den afstedkommer, hvor og hvornår, og dermed hvilken handlekraft polemiske ytringer etablerer på tværs af sfærer og

1 Vi taler om provokation og polemik som afarter af samme, aggressive retorik. Begge dele er grænseøgende, undertiden grænseoverskridende, men vi opfatter polemikken som mest radikal i sin form. Polemik er ’krigerisk’, som Rand skriver, en retorik, der opstår, når retorer opgiver at argumentere og i stedet tyr til sproglig vold i form af patetisk, postulerende og polariserende retorik (Rand, 2008, s. 301). Provokation derimod kan godt være argumenterende, som Lund påpeger, men udfordrer ikke desto mindre ofte gængse normer for god debatskik, fx pga. brugen af personangreb (Lund, 2012, s. 105).

tid (Rand, 2008, s. 308, 2015, s. 208–210). Desuden viser Lee og Marie Lund begge, hvordan provokerende stil kan bidrage til agency ved at byde sig til som en form, som andre debattører kan efterligne, når de tager del i den offentlige debat (Lee, 2010, s. 44–45; Lund Klujeff, 2012, s. 105 og 110). Lee argumenterer ligefrem for, at en provokatør kan komme til at stå som en retorisk model for et ideologisk fællesskab og dets måde at formulere sig på; ved at mime provokatørens form kan ligesindede tage del i fejringen af og forsvaret for ideologien (Lee, 2010, s. 44 og 46).

De nævnte studier bidrager alle på vigtig vis til at kaste lys over sammenhængen mellem provokationer og agency. De henter imidlertid alle deres cases fra tiden før eller lige omkring de sociale mediers fremkomst og belyser derfor af gode grunde ikke, hvordan provokationer og agency er forbundet i et hybridt mediesystem. Med vores studie bidrager vi ved at undersøge netop dette.

Med betegnelsen ‘medieprovokatør’ personificerer vi begrebet *medieprovokation*, som Olivier Driessens har defineret som “a mediated act that questions or contravenes norms, values, rules, laws and symbolic power in such a way that it intentionally runs counter to the “normal” horizon of expectations in a certain situation or context” (Driessens, 2013, s. 561). På grund af deres medierede karakter har medieprovokationer ifølge Driessens et særligt potentiale til at aktivere publikum, den observerende offentlighed, både fordi medierne øger provokationernes udbredelse og skærper deres spektakulære fremtræden (Driessens, 2013, s. 560). Når vi vælger at tale om *medieprovokatører* – og ikke blot provokatører – er det på samme måde for at betone, at vi undersøger provokationens betingelser i en medialiseret offentlighed. Ligesom Driessens antager vi ikke, at provokationen nødvendigvis ændrer karakter, men at digitale netværksmedier i samspil med traditionelle massemedier giver nye muligheder for eller måske ligefrem fornyet gennemslagskraft til den provokerende retorik. For eksempel diskuterer P. David Marshall og Neil Henderson, hvordan Donald Trump under sit præsidentkandidatur lykkedes med at skabe cirkulation på sociale medier, ikke mindst Twitter, i kraft af sin provokerende, følelsesladede persona og på den måde fik sat dagsordenen i traditionelle massemedier og domineret tidens opmærksomhedsøkonomi (Marshall & Henderson, 2016, s. 12–13). José van Dijck m.fl. peger også på, hvordan “the emotion-driven dynamic of [social media] platforms” gør, at provokerende, passionerede debatter kan generere to til tre gange så meget engagement som andre historier (van Dijck et al., 2018, s. 65–66 og 173). Et tilbagevendende tema i litteraturen om samspillet mellem medier og provokerende retorik er således, at provokationer er et potentielt effektivt svar på et centralt constraint i det nuværende mediebillede, nemlig manglen på opmærksomhed.

Hvor de nævnte studier altså lægger vægt på de strukturelt betingede *muligheder*, som medieudviklingen har medført for, at provokationer kan skabe agency, vender vi i dette studie blikket mod de individuelt betingede *evner*, som det at skabe en taleposition baseret på provokerende retorik ikke desto mindre også kræver.

Vi anskuer provokationer som en retorisk strategi, som medieprovokatører gør brug af til at etablere en markant *persona* på tværs af digitale netværksmedier og traditionelle massemedier. Ifølge Marshall og Kim Barbour har den seneste medie-

udvikling og ikke mindst udbredelsen af sociale medier ført til, at vi i dag lever i en “personakultur” med fokus på selvfremsættelse og selvscenesættelse (Marshall, 2014; Marshall & Barbour, 2015). Ligesom Marshall og Barbour bruger vi begrebet persona om en rolle (“performance”), som en skribent kan vælge at spille i en bestemt social sammenhæng (Marshall, 2014, s. 166; Marshall & Barbour, 2015, s. 1–8); men eftersom vi analyserer fænomenet ud fra et retorisk perspektiv, anser vi det som en rolle, som skribenten skaber for sig selv *i en tekst* i kraft af sine argumentative og stilistiske valg (Brooke, 2001, s. 570; Cherry, 1988, s. 393 og 402; Jasinski, 2001, s. 429–430). Den rolle, som skribenten skaber for sig selv, er vel at mærke uløseligt forbundet med den rolle, skribenten samtidig skaber for sit publikum (Cherry, 1988, s. 385), den såkaldte *anden persona* (Black, 1970). Ved at analysere, hvordan en medieprovokatør iscenesætter sig selv (den første persona), sit publikum (den anden persona) og relationen mellem de to personakonstruktioner, viser vi, hvordan medieprovokatører kan etablere agency, for sig selv, de medier, de skriver for, og den offentlighed, der læser med (Leff & Utley, 2004, s. 40).

I vores tidligere studie af medieprovokatører har vi udviklet en fasemodel for, hvordan medieprovokatører etablerer sig som personaer i en journalistisk kontekst (Rønlev & Bengtsson, 2020). Det sker, argumenterer vi for, i en proces, hvor provokatøren i henholdsvis investerede, inviterede og integrerede optrædener i medierne demonstrerer evnen til at kunne svare på – og skabe – forskellige grundtyper af retoriske situationer (Bitzer, 1968; Vatz, 1973). I de indledende *investerede optrædener* sætter medieprovokatøren sine personlige ressourcer i spil og gør med provokerende retorik opmærksom på sig selv i en bredere offentlighed, fx i debatindlæg; i de *inviterede optrædener* er medieprovokatøren blevet ansat på et traditionelt, journalistisk medie og skal med faste intervaller levere provokerende udsagn, fx i klummer, der kan skabe røre, cirkulation og aktivitet; og i de *integrerede optrædener* har medieprovokatøren opnået en status som kendt mediepersonlighed og bliver nu brugt i nye journalistiske genrer og formater, der i nogle tilfælde ligefrem er udviklet særligt til den enkelte medieprovokatør og hans eller hendes persona. I denne artikel bidrager vi med en nærlæsning af, hvordan denne proces konkret manifesterer sig i en medieprovokatørs retorik, nemlig i Eva Selsings virke som skribent.

Nøgletekster og nærlæsning

Eva Agnete Selsing, der oprindeligt er uddannet i filosofi fra Københavns Universitet, dukkede op i danske medier i 2010, hvor hun i en række læserbreve og kronikker markerede sig som ligestillingsdebatør, blandt andet med det synspunkt, at det er bedre at passe sine børn hjemme frem for at sende dem i institution. I 2012 blev hun fast klummeskribent på den borgerlige avis Berlingske i kommentarformater som “Groft sagt” og “Kulturkarrusellen”, og i en kort periode i 2017 har hun også indgået i et nyt anmelderkorps på avisen, der skulle have “markante holdninger til kunst og kultur” (Hermansen, 2017). Hun har desuden været radiovært sammen med sin mand, Rune Selsing, på radioprogrammet “Meet the Selsings” på Radio24syv og tv-vært på kulturprogrammet “Adam og Eva” på DRK, hvor hun var

castet som moralsk kristen i opposition til den frisindede og flamboyante medvært, Adam Holm. Selvom Selsings tekster altså primært er blevet publiceret i traditionelle massemedier, er de samtidig blevet videreformidlet via digitale netværksmedier, fx Berlingskes hjemmeside og avisens Facebookside, og Selsings gennemslagskraft må således også ses i lyset af den igangsatte cirkulation i disse medier, når brugere har liket, delt og kommenteret hendes tekster.

For at skabe os et overblik over Selsings virke som skribent har vi i juli 2019 søgt efter artikler i Infomedia af artikelforfatter “Eva Selsing” i alle landsdækkende dagblade uden at begrænse vores søgning yderligere, fx mht. periode. Det indsamlede tekstkorpus (470 artikler) har vi orienteret os grundigt i med fokus på, hvilke *roller* Selsing skriver i, hvilke *genrer* hun gør brug af, og hvilke *emner* hun tager op. Denne brede, orienterende læsning af hele korpus har sat os i stand til at identificere de forskellige grundtyper af retoriske situationer, som Selsing skriver i (Rønlev & Bengtsson, 2020). På den baggrund har vi efterfølgende foretaget motiverede punktnedslag og udvalgt tre *nøgletekster*, dvs. tekster “der ud fra en grundig orientering vurderes at være særligt prægnante fragmenter” i det større materiale (Hoff-Clausen, 2008, s. 65). De tre nøgletekster knytter sig til de faser i Selsings karriere, som vi har beskrevet ovenfor, én tekst for hver fase. Vi har valgt netop dem for at undersøge, hvordan Selsing håndterer skiftene fra én grundsituation til en anden med særligt fokus på, hvordan hun konstruerer og transformerer sin persona.

Vores analyse af den enkelte nøgletekst har karakter af en *nærlæsning* (Iversen & Villadsen, 2020) med fokus på tekstens retoriske situation (Bitzer, 1968), ikke mindst hvordan situationen *uden for* teksten iscenesættes *i* teksten (Leff & Utley, 2004, s. 41), samt tekstens argumentation og stil, forstået som en ubrydelig enhed (Lund Klujeff, 2012, s. 104). Inspireret af Michael Leff’s og Ebony Utley’s nærlæsning af Martin Luther King Jr.’s persona ud fra netop disse fokuspunkter, altså situation, argumentation og stil (Leff & Utley, 2004), analyserer vi Selsings personakonstruktion i nøgleteksterne med fokus på, hvordan konstruktionen transformeres på tværs af teksterne. Vi identificerer først, hvordan Selsing konstruerer sin persona internt i hver af de tre tekster, og undersøger herefter, hvordan hun transformerer denne persona på tværs af teksterne. På den baggrund diskuterer vi afslutningsvis, hvordan en medieprovokatør som Selsing skaber retorisk agency i en journalistisk kontekst.

Den første nøgletekst er en kommentar med titlen “Et studie i feministisk fordomsfuldhed”, som blev bragt i Berlingske d. 9. november 2011 (Selsing, 2011). Selsing skriver her i sin egenskab af engageret borger om det emne, som hun først blev kendt for, nemlig ligestilling. Teksten er et svar på en kommentar af forfatteren Susanne Staun, der blev bragt i den samme avis nogle dage inden, hvor Staun, også en debattør kendt for sin provokerende form, problematiserede, at “gasblå [dvs. borgerlige] antifeminister” og ikke mindst “meget unge kvinder uden børn” fik så meget taletid i debatten om feminisme og ligestilling (Staun, 2011). I sit svar argumenterer Selsing for, at Staun og ligesindede “tvangsfeminister” vil “bruge kvindesagen til at indskrænke den personlige frihed og den enkelte families råderum” – og slår fast, at hun i øvrigt er mor “til en knægt på to, og med flere planlagt på vej”.

Den anden nøgletekst er en klumme med titlen “Særligt uopdragen”, som blev

bragt i Berlingske d. 17. november 2014 (Selsing, 2014b). Nu skriver Selsing i sin egenskab af fast klummeskribent for avisen. I klummen tager Selsing afsæt i det, ifølge hende, stigende antal diagnoser til børn og argumenterer for, at stigningen ikke skyldes, at børn er mere syge end tidligere, men at de er mere uopdragne. Klummen er blandt de af Selsings klummer, som i særlig grad skabte cirkulation, da den blev publiceret, ikke mindst på sociale medier, hvor den blev flittigt delt og kommenteret. Den kraftige reaktion, såvel kvantitativt som kvalitativt, dannede således afsæt for Selsings efterfølgende klumme 14 dage senere. Under den ikke mindre provokerende overskrift “Særligt Sensitive Forældre – SSF” skrev hun bl.a.: “Min seneste klumme (...) blev delt i forskellige forældregrupper på Facebook, og så skal jeg ellers love for, at vreden blev besunget i min indbakke og andetsteds” (Selsing, 2014c).

Den tredje nøgletekst er en anmeldelse med titlen “Godnathistorier til Politiken Plus-segmentet”, som blev bragt i Berlingske d. 11. november 2017 (Selsing, 2017). Politiken Plus er en fordelsklub, hvor Politikens abonnenter kan købe blandt andet fødevarer, boligartikler og billetter til kulturarrangementer med rabat. På dette tidspunkt skriver Selsing i sin egenskab af kulturanmelder for avisen. Da Anne Sophia Hermansen i august 2017 blev ny kulturetredaktør på Berlingske, inviterede hun flere af avisens faste bidragydere til opinionsstoffet, herunder Selsing, til at lave kulturanmeldelser. Initiativet mødte kritik, ikke mindst fra flere kulturanmeldere og -redaktører ved andre aviser (Bukdahl, 2017; Davidsen-Nielsen, 2017). Men Hermansen forsvarede initiativet med, at de nye anmeldere ikke var “dumme mediepersoner og meningsmaskiner”, men “[s]tærke holdningsmennesker med høj faglighed”, hvis holdning interesserede “rigtig mange læsere”, og hvis pen desuden kunne “lokke flere ind i kulturen”, frem for at den gik “tabt i små ånders tastaturer” (Hermansen, 2017). I den konkrete anmeldelse er Selsing kritisk over for Tor Nørretranders nye bog *Se frem: Fra opløsningstid til oplysningstid*, der netop var udkommet.

En medieprovokatør konstrueres

En genkommende retorisk strategi i Selsings tekster er, at hun bruger et specifikt exigence som anledning til (også) at adressere et mere generelt exigence. Dermed iscenesætter hun konflikter, der hæver sig over det specifikke, men vel at mærke ved at dyrke netop det specifikke, fx ved, på ironisk vis, fyldigt at citere konkrete modstandere (jf. Lee, 2010, s. 54). I den første nøgletekst, kommentaren, bruger Selsing den første femtedel af teksten på at gengive Susanne Stauns “svulstigt indpakkede fornærmelser”. Dernæst konstaterer hun, at Stauns kommentar rummer “en række sjove betragtninger (...) som ikke desto mindre er oplagte for en “antifeminist” som jeg selv at svare på”, hvorefter Stauns tekst danner afsæt for Selsings kritik af “tvangsfeminismen” generelt. Tilsvarende bruger Selsing i den tredje nøgletekst, anmeldelsen, den første femtedel af teksten på at gengive sin ironiske udlægning af indholdet af Tor Nørretranders bog, hvorefter hun kort knytter an til et mere generelt exigence, nemlig at ironisere over, hvad hun ser som bogens intenderede publi-

kum: “[M]ålgruppen er Politiken Plus-segmentet, der gerne vil have noget, der ligner en viis godnathistorie, og ikke bekymrer sig om meget store huller i fremstillingen.” Med dette afsluttende piskesmæld knytter Selsing an til en større værdikamp, hun selv har været en del af i årevis (se fx Selsing, 2012a, 2012b, 2014a).

Kendetegnende for Selsings tekster er også, at de ofte rummer en *dobbelt synekdoke*, hvor såvel tekstens afsender som dens eksplicite adressat repræsenterer større grupperinger i samfundet (Leff & Utley, 2004, s. 41). Midtvejs i sit svar til Staun konstaterer Selsing fx, at hun, altså Selsing, ikke er alene (“Vi er mange”), og går samtidig fra at svare på “Stauns harmdirrende indlæg” specifikt til i stedet at henvise til “de opbragte feministers skrивerier” generelt. Hvor Selsing repræsenterer det, som hun med et ironisk lån fra Stauns kommentar betegner “antifeminister”, repræsenterer Staun det, som Selsing med en tilsvarende provokerende betegnelse kalder “tvangsfeminister”. En tilsvarende større konflikt i den lille konflikt er på spil i anmeldelsen: Med sin appel til “Politiken Plus-segmentet” og deres fælles romantisering af, som Selsing ironisk formulerer det, at “spise økologisk, flytte på landet og blive selvforsynende” repræsenterer Nørretranders en gruppe i samfundet, som Selsing og hendes ligesindede, per ironisk kontrast, positioneres i modsætning til. Derved personificeres mere generelle problemstillinger og brudflader i offentligheden, hvilket tjener til at gøre den konflikt, som Selsing iscenesætter i sine tekster, konkret og letforståelig (ibid.).

På tværs af Selsings tekster er det karakteristisk for hendes argumentation, at hun gennem opfindsomme sproglige nydannelser forhandler, hvordan hun selv, hendes modstandere og deres respektive handlinger skal forstås. Med de betegnelser, som Selsing bruger, fremsætter hun ikke nødvendigvis egentlige argumenter med påstande og belæg, men arbejder alligevel i den definerende fase af argumentationen med formuleringer, der rammesætter modparten(s handlinger) på en negativ, ofte overraskende og ekstrem måde, hvilket bliver til, hvad man kunne kalde en *stråmandsposition* eller *stråmandshandling*. Et eksempel fra den første nøgletekst, kommentaren, kan tjene som illustration:

“[D]e selvgode feminister fra den kulturelle overklasse, med alle deres sociale ingeniørplaner, ønsker at bestemme over mig. Over mit liv, over hvordan jeg agerer som hustru, som mor, som kvinde. Jeg skal leve op til deres femi-utopiske hallucinationer. Som angår de mest intime forhold i min tilværelse. Og hvorfor? For ellers er jeg et offer. En slave (sic!). Et rudiment fra alle tiders aller-aller-ondeste årti, nemlig 1950erne. Min redning skulle være de hjertensgode kvinder fra femikulten, der salvelsesfuldt prædiker på alle gadehjørner om det fine i at bruge kvindesagen til at indskrænke den personlige frihed og den enkelte families råderum endnu mere. Tak, men nej tak. Virkelig.”

I en række påfaldende nominalhelheder bruger Selsing værdiladede betegnelser om sine modstandere (“De selvgode feminister...”, “de hjertensgode kvinder...”) og deres synspunkter (“deres femi-utopiske...”). Modsat bruger hun mere neutrale betegnelser om sig selv (“hustru”, “mor”, “kvinde”) – og ironiserer i øvrigt over de

betegnelser, som modstanderne bruger om hende (ved direkte at citere Stauns brug af ordene “offer” og “slave”) – og positionerer sig dermed, også stilistisk, i opposition. Tilsvarende betegner Selsing i den anden nøgletekst, klummen, bl.a. sine modstandere som “tilhængere af sygdomspædagogikken”, der “siden 1970’erne [har] promoveret patologisering og specialkategorier som forklaringsmodeller for alskens dårlig adfærd”; og i den tredje nøgletekst, anmeldelsen, er det Tor Nørretranders’ bog, hun lidet flatterende betegner “populærvidenskabelige brudstykker tilsat personlige anekdoter og en temmeligt innovativ udlægning af Kants moral-filosofi”.

Frem for at udfolde egentlige argumenter bruger Selsing altså værdiladede betegnelser, herunder ladede nydannelser som “femikulten” og “sygdomspædagogikken”, hvorudfra modtageren selv dels kan fuldende argumenter i den definerende fase, dels fortsætte konstruktionen af argumenter i andre faser, eksempelvis den advokerende, hvor argumenter om at tage afstand fra modstanderne, deres måde at forstå verden på og ikke mindst deres konkrete (politiske) forslag og handlinger typisk ligger mellem linjerne i teksterne. Man kan betragte det som en form for (*hyper-*) *enthymemisk argumentation*, hvor publikum er medskabere af argumentet; hvor argumentet altså ikke ekspliciteres med alle dets dele, men delvis konstrueres i modtagerens eget hoved (Bitzer, 1959, s. 408; Wolrath Söderberg, 2010, s. 36). I kraft af de overdrevne påstande og det påfaldende fravær af fakultative elementer som styrkemarkører, gendrivelser og rygdækning kan argumentationen bedst beskrives som en ekstrem form for *stemmesamlende retorik* (Jørgensen et al., 1995, s. 315–332), der samtidig fungerer *epideiktisk* ved i høj grad at dadle og fremkalde reaktioner fra de modstandere, der bliver angrebet, og andre, der ikke kan lade Selsings udsagn stå ukommenteret hen (Lund Klujeff, 2012, s. 105). Selsing positionerer med andre ord sig selv, sine modstandere og den offentlighed, der læser med, som parter i en konflikt så dyb, at det retoriske handlerum synes begrænset til at samle sine ligesindede tættere omkring sig og skubbe sine modstandere længere fra sig.

Som det fremgår – og som teori om provokerende stil også betoner (Lund Klujeff, 2012, s. 104) – er Selsings argumentation ikke til at skille fra hendes stil. Ikke desto mindre er det værd at knytte nogle supplerende kommentarer til stilen, forstået som forholdet mellem form, indhold og virkningspotentiale på tværs af Selsings tekster (Cassirer, 1979, s. 14–15; se også Jørgensen & Kock, 2009, s. 177). Skulle man beskrive Selsings stil med ét ord, kunne det oplagt være *overflod* (se i denne forbindelse Lee, 2010, s. 46 om “excessiveness”): Selsing anvender et væld af stilistiske virkemidler på én gang og varierer på kreativ vis sin syntaks, sit ordvalg og sin brug af troper og figurer. Det er, som Lee skriver om den provokerende stil, en yderst selvbevidst stil, der påkalder sig opmærksomhed – og nyder det: “It shows off without apology.” (Lee, 2010, s. 45)

Selsings ødsle stil beror for det første på hendes varierede syntaks, herunder hendes vekslende periodelængde og brug af sætningsemner. I eksemplet ovenfor består hver periode i gennemsnit af 10 ord; den længste periode, der er sætningsformet, består imidlertid af 35 ord, mens den korteste, der har form af et sætnings- emne, kun består af ét ord. Tilsvarende variation finder man i hendes ordvalg, hvor

hun veksler mellem sine egne idiosynkratiske nydannelser (“femi-utopiske”, “femikulten”), en lettere gammeldags kronolekt (“hustru”) og en mere akademisk professionslekt (“femi-utopiske hallucinationer” og “rudiment”). Hvad sprognormer angår, kan Selsings sprogbrug derfor bedst beskrives som hybrid, og tilsammen er hendes varierede syntaks og ordvalg med til at skabe en stil, der svinger mellem det akademisk fabulerende og det hverdagsligt kontante.

I tilgift til dette anvender Selsing et væld af troper og figurer. Som i eksemplet ovenfor bruger hun både enkeltstående figurer, fx retoriske spørgsmål (“Og hvorfor?”), og kombinationer af figurer, fx den gentagne kombination af anaforisk trikolon med indbygget gradatio (“over mig. Over mit liv, over hvordan...”, “som hustru, som mor, som kvinde”, “et offer. En slave (sic!). Et rudiment...”). Den sidste slags ophobende, ja, optrappende gentagelsesfigurer går igen i Selsings tekster, hvor hun bruger dem til at fremhæve, hvor moralsk forkastelige eller slet og ret latterlige modstanderne(s synspunkter) er, og på den måde, som Lee formulerer det, bruger sin stil til at intensivere den dramatiske konflikt (Lee, 2010, s. 45). Den afgrundsdybe kløft, som Selsing i sin argumentation etablerer mellem sig selv og sine ligsindede på den ene side og deres fælles modstandere på den anden, er hendes stil med andre ord blot med til at forstærke.

En medieprovokatør transformeres

Selsing formår altså at konstruere en markant og ikke mindst genkendelig provokerende persona på tværs af sine tekster. Selsings retoriske kompetencer manifesterer sig dog for alvor i hendes evne til løbende også at transformere sin persona, så den er tilpasset netop den situation, hun skriver i, hvormed hun demonstrerer, som Lee formulerer det, “[a] keen kairotic sense” (Lee, 2010, s. 46).

Dette kommer ikke mindst til udtryk, når hun bevæger sig fra en retorisk grundsituation til en anden, eksempelvis da hun bliver ansat som fast klummeskribent og dermed skal provokere med faste mellemrum. Det ligger i klummen som genre, at den – med sin på forhånd fastlagte publikationsdato og -frekvens – ikke nødvendigvis er motiveret af ydre begivenheder, men i stedet af klummeskribentens personlige, subjektive perspektiv og tilstræbt veloplagte sproglige form (Rønlev & Blom, 2019). Der er med andre ord ikke noget unaturligt i, at Selsing som klummeskribent ofte må *skabe* retoriske begivenheder (Vatz, 1973) og give dem liv i kraft af sin provokerende stil. Som den anden nøgletekst illustrerer, løser Selsing dette i mange af sine klummer ved, på markant vis, at postulere et abstrakt samfundsproblem – og altså ikke nogen konkret hændelse – som tekstens exigence: “Vi lever i en diagnose-tid”, konstaterer hun i en indledende deklarativ helsætning, et postulat, der efterfølgende danner afsæt for at begræde den påståede samfundsudvikling.

Også den relation, der i klummen etableres mellem Selsing og hendes modstandere, er langt mere abstrakt end i de to øvrige nøgletekster. I klummens indledende afsnit taler et abstrakt, ikke nærmere specificeret “vi”, og først en fjerdedel inde i teksten kommer Selsing på banen som “jeg”. I hvor høj grad tekstens “jeg” identificerer sig med dens “vi”, varierer: I den indledende helsætning, “Vi lever i en diagnose-tid”,

er identifikationen høj; her taler Selsing på vegne af alle og indtager dermed et for klummen klassisk, almenmenneskeligt perspektiv (Grunwald, 2008, s. 299). Men når Selsing kort efter skriver, at “vi voksne [er] nemlig gode til at finde på spændende, psykologiske kategorier, som lige netop vores pøde er i”, er der, som vi vender tilbage til, snarere tale om forstillet identifikation med genstanden for Selsings ironi. Dette andet “vi” repræsenterer Selsings modstandere, som i teksten ikke konkretiseres nærmere end at være “[b]ehandlere (og pårørende), der henter livsmening og ro i at dele diagnoser ud”, “[t]ilhængere af sygdomspædagogikken” og “voksne autoriteter, der har svigtet”, altså en relativt stor og vagt defineret gruppe i samfundet. At modstanderne således er mere diffuse, betyder dog ikke, at konflikten mellem dem og Selsing og hendes ligesindede er mindre dyb; Selsing iscenesætter stadig en konflikt, hvor uenigheden tilsyneladende er for stor til at opretholde en konstruktiv relation mellem de involverede parter (jf. Leff & Utley, 2004, s. 47).

Hvad angår argumentationen, transformeres den også på tværs af Selsings tekster. Måske netop fordi de konflikter, hun iscenesætter, undertiden er af en mere abstrakt karakter i hendes klummer, fremstår de postulerende elementer hyppigere i mange af klummerne og ofte også længere fra den mere gængse opfattelse af tingenes tilstand. Postulaterne er primært relateret til den konstaterende fase af argumentationen, hvor Selsing maler dystre billeder af, hvordan noget er eller forholder sig, men uden at argumentere for sin atypiske udlægning af realiteterne, fx når hun i den anden nøgletekst på hyperbolsk vis konstaterer, at “[a]lle skal have mindst én [diagnose], også børn. Især de børn, der opfører sig dårligt. Også selvom der ikke kan findes noget rigtig galt i hovedet på ungen”. Selsing agerer her som en *sandhedsapostel* (se også Rønlev, 2020, s. 60), der tydeligt ser tingenes rette sammenhæng, og som ud fra dette klarsyn leverer en karikeret eller overdreven virkelighedsfremstilling, hvor hun samtidig typisk ironiserer over sine modstanderes position, holdninger og handlinger. Rand ser det samme hos sin case, aktivisten Larry Kramer, og begrebsliggør det som “antirhetorical directness”, altså en ikke-retorisk, ikke-argumenterende form, hvor provokatøren skråsikkert udtaler sig om tingenes sande tilstand, som andre endnu ikke kan eller vil gennemskue (Rand, 2015, s. 200). Netop fordi mange næppe vil kunne genkende Selsings fremstilling af virkeligheden, bliver det oplagt, at de reagerer ved enten at indsende et indlæg til den trykte avis eller at kommentere, dele eller blot (dis)like Selsings klummer og andres kommentarer til dem på nettet. Reaktionen kan så i en ny runde være en anledning for Selsing til at gentage sine synspunkter, sådan som tilfældet var, da hun to uger senere indledte sin næste klumme med at opsummere de “liflige (...) Wagnersk-dramatiske (...) [og] sharia-agtige” reaktioner hendes første klumme afstedkom (Selsing, 2014c). Ved at reproducere sine modstanderes (negative) reaktioner får hun, som Lee formulerer det, “punches to counter” og en ny mulighed for at “[stage a] fight for readers to witness” (Lee, 2010, s. 55).

Tilsvarende transformeres det provokerende i anmeldelserne. Der forekommer stadig opfindsomme nydannelser og postulater, men ikke i samme omfang som tidligere, og det provokerende kommer i stedet til at bestå i hårde anmeldelser med få stjerner med nogle spiddende nedslag plus direkte angreb på skribenten. Fx får

Nørretranders bog kun to stjerner med en begrundelse om, at den “ikke rigtigt [overbeviser] nogle steder: bogens spraglede indhold er samtidig dens største svaghed”. Selsing begrundet dog sin vurdering med konkrete eksempler fra den anmeldte bog, og læseren må således ikke på samme måde som i klummerne fuldende tekstens argumenter. Hen mod slutningen går Selsing også direkte efter Nørretranders, når hun motivspekulerer og postulerer omkring Nørretranders mindre flatterende grunde til at skrive bogen: “Et andet vigtigt ærinde for Nørretranders er tydeligvis ham selv” og fortsætter med at karakterisere hans fremstilling som “ydmygt pral pakket ind i lune anekdoter”. Selsing evner således at tilpasse sig anmeldelsen som genre med dens forventninger om en bedømmelse og en begrundelse for denne, samtidig med at hun opfinder nye måder at være provokerende på inden for den pågældende genre.

Et centralt træk er, som allerede antydnet, Selsings gentagne iscenesættelse af et ironisk trekantsdrama mellem sig selv som ironiker, sine modstandere som ironiens ofre og sine læsere som indviede observatører (Stempel, 1976, s. 212–213; se også Isager, 2003, s. 23). Ved at mime modstanderens sprogbrug, fx når Selsing fyldigt citerer Staun og Nørretranders, men også når hun i et zeugma opremser de diagnoser til børn, der cirkulerer i samtiden (“de introverte, de ekstroverte, de ADHD-agtige” osv.), prætenderer hun enighed med de modstandere, der formulerer sig sådan, men signalerer i virkeligheden afstandtagen.

Selsings brug af ironi er et godt eksempel på, hvordan hun løbende tilpasser sin stil til den specifikke situation, hun skriver i. Alt efter situationen ændrer det sig nemlig, naturligt nok, hvem der udgør ironiens offer: I den første og tredje nøgletekst, altså kommentaren og anmeldelsen, er det Staun og Nørretranders som repræsentanter for henholdsvis feminister og velmenende venstreorienterede; i den anden nøgletekst, klummen, er det dem, der har skabt diagnosesamfundet, som Selsing skriver sig op imod som sin forholdsvis abstrakte og vage modstander. Selsings stil, i dette tilfælde hendes brug af ironi som trope, spiller således en afgørende rolle, ikke blot med hensyn til, hvordan hun får skabt en konsistent persona på tværs af sine tekster, men også som en integreret del af, hvordan hun på tværs af de forskellige retoriske grundsituationer, hun skriver i, iscenesætter og positionerer sig selv, sine tilhængere og sine modstandere som parter i en konflikt.

Medieprovokatører og agency i et hybridt mediesystem

Ifølge Andrew Chadwick kan det mediesystem, hvori Selsings provokationer opnår cirkulation, bedst beskrives som *hybridt*: I takt med udbredelsen af digitale og ikke mindst sociale medier har ældre publicistiske medier som Berlingske approprieret både digitale genrer (fx blogs og kommentarsektioner) og aktører (fx bloggere) for på den måde at fange og fastholde publikums opmærksomhed og loyalitet (Chadwick, 2017, s. 54-57). Omvendt mimer digitale aktører som bloggere ældre mediers genrer (fx politisk journalistik) og angler desuden efter ældre mediers opmærksomhed og anerkendelse (fx i form af henvisninger) for på den måde at styrke deres retoriske handleposition (ibid., s.192-195). I et sådant mediesystem er en medie-

provokatør som Selsing og et publicistisk medie som Berlingske gensidigt afhængige i forhold til at etablere retorisk agency – og deres alliance har ydermere betydning for offentlighedens agency.

For Selsing er det afgørende, at hun bliver anerkendt i rollen som retor af Berlingske – og senere af andre traditionelle, journalistiske medier (jf. Isager, 2009, s. 272). I snæver forstand ved, at avisen tilknytter hende som fast bidragyder og dermed tilbyder hende en platform, men også i en bredere forstand i kraft af den måde avisen iscenesætter hende, eksempelvis i portrætter, interviews og såkaldte dobbelt-anmeldelser. Fx når det i et stort anlagt portræt fremhæves, at Selsing har “taget masser af verbale slagsmål i det offentlige rum”, illustreret af et foto af hende med hænderne hævet som en pistol (Bangsgaard, 2015), eller når hendes anmeldelse af Nørretranders bog trykkes side om side med Berlingskes videnskabsjournalist Lars Henrik Aagaards anmeldelse af den samme bog, og den fælles manchete betoner, at Aagaard og Selsing “ikke [er] enige” (Aagaard, 2017). I tilfælde som disse er det ikke kun Selsing selv, der iscenesætter sig som provokatør, men også Berlingskes journalister og redaktører, der såvel sprogligt som visuelt tilskriver hende handlekraft i netop dén rolle (og ikke andre).

Samtidig har samarbejdet med Selsing betydning for Berlingskes agency: For et kommercielt medie som Berlingske er det afgørende at skabe trafik på mediets online platforme, idet annonceindtægter herfra i dag er et bærende element i mange mediers økonomi (van Dijck et al., 2018, s. 58–62). Trafik er netop, hvad Selsing er storleverandør af, når hendes retorik skaber cirkulation i form af kommentarer, delinger og (dis)likes på sociale medier. Den slags synkroner, uredigerede og offentligt tilgængelige læserreaktioner kan ydermere alene i kraft af deres kvantitative omfang føre til, at Berlingske sætter den offentlige dagsorden, også i andre medier (Rønlev, 2018, 2020). Ligesom tilfældet er for såkaldte influencers, kan et samarbejde som Selsing og Berlingskes derfor være potentielt udbytterigt for begge parter; medieprovokatøren får omtale og styrker sit brand, mens mediet får opmærksomhed i kraft af selvsamme brand (Enke & Borchers, 2019, s. 264). Omvendt kan samarbejdet påvirke Berlingskes agency negativt, hvis læsere fortolker de gentagende provokationer som en hul, kynisk strategi, der alene er møntet på at skabe trafik og dermed indtjening til mediet (jf. Driessens, 2013, s. 561), frem for en journalistisk prioritering, der har til formål at skabe reel debat (se fx Andersson, 2015; Elmhøj, 2015, hvor netop en sådan kritik rejses).

Selvom den retoriske handlekraft altså opstår i det relationelle samspil mellem Selsing, Berlingske og den offentlighed, der læser med og reagerer, er handlekraften ikke desto mindre afhængig af en opfindsom, kreativ retor, der kan orkestrere igangsættelsen af det hele (se Campbell, 2005, s. 5 om retor som artikulationspunkt). De retoriske evner, som vi argumenterer for, at Selsing har, går *både* på hendes evne til at få øje på og skabe retoriske situationer, som hun kan indgå i (intellectio), og på hendes evne til at udforme den konkrete retorik i disse situationer (inventio, dispositio og elocutio). Selsing formår at etablere sig som medieprovokatør ved at gøre brug af en karakteristisk provokerende stil, som hun dels gør genkendelig på tværs af forskellige retoriske grundsituationer, dels transformerer, så

den fungerer i forskellige journalistiske genrer og formater. Hendes relative succes som meningsdanner er med andre ord ikke tilfældig, men beror (også) på de retoriske kompetencer, hun dermed demonstrerer.

En sådan afsenderorienteret vurdering kan imidlertid ikke stå alene, men må suppleres af en mere samfundsorienteret vurdering. Én ting er, hvordan Selsings retorik tjener hendes (og Berlingskes) interesser. En anden er, hvordan den tjener offentlighedens. Som vi allerede har været inde på, har flere tidligere studier af provokerende stil i offentlig debat fremhævet provokationens potentiale i forhold til at igangsætte handlekraft ved at fremkalde reaktioner og skabe en anledning for medlemmer af publikum til selv at påtage sig rollen som retorer (Lee, 2010, s. 43; Lund Klujeff, 2012, s. 103; Rand, 2008, s. 298, 2015, s. 208–210). Dette katalyserende potentiale er bestemt ikke blevet mindre i dagens hybride mediesystem: Digitale og ikke mindst sociale medier muliggør en live demonstration af agency, i den forstand at de på en hidtil uset skala synliggør, når en retor formår at aktivere et publikum (Miller, 2007, s. 149–150; se også Isager, 2009, s. 272) og få det til at reagere i et omfang, der avler nye reaktioner, fx når Berlingskes læsers reaktioner på Selsings klummer danner afsæt for nyhedsartikler og -indslag i aviser, tv og radio og, for at slutte ringen, nye klummer af Selsing selv (se Rønlev, 2020, for en kortlægning af en sådan kommunikationsstrøm i kølvandet på en af Selsings klummer).

Én ting er dog, at provokationer kan sætte gang i den slags ophedede kæder af reaktioner; en anden er, hvorvidt de giver anledning til egentlig deliberation. Her er Lee mere forbeholden: “Such displays may produce dazzling spectacles but do not enjoin an audience in careful deliberation”, lyder hans relativt kategoriske afvisning af den provokerende stils deliberative potentiale (Lee, 2010, s. 65). Tilsvarende ser Lund det som et centralt dilemma, at blot fordi provokationer kan tjene til at engagere et publikum i et offentligt problem, er det ikke ensbetydende med, at den debat, de afstedkommer, så er særligt oplysende; en sådan vurdering må ifølge hende imidlertid komme an på den specifikke case og dens kontekst (Lund Klujeff, 2012, s. 105 og 111–112). I dén ånd vil vi her koncentrere os om kvaliteten af den debat, som *medieprovokatører* som Selsing skaber (frem for provokatører generelt).

Som vores analyser har vist, tager Selsing i flere tilfælde udgangspunkt i værdipolitiske emner, der er kendt for at være sprængfarlige på sociale medier (jf. Analyse & Tal, 2021, s. 51-57), fx ligestilling som i den første nøgletekst, og iscenesætter dybe, til tider afgrundsdybe kløfter mellem sig selv og sine ligesindede på den ene side og dem, der måtte være uenige, på den anden side – om end undertiden med et vist ironisk glimt i øjet. I en analyse af amatørvideoer på YouTube under det amerikanske præsidentvalg i 2008 har Aaron Hess vist, hvordan polariseret retorik, herunder misrepræsentationer af politiske modstanderes synspunkter, inviterer til en polariseret respons og potentielt fremmedgør borgere over for hinanden på dette sociale medie (Hess, 2010, s. 116-119). Konsekvensen er, argumenterer Hess, at en idealiseret fælles offentlighed af fremmede spaltes i “os” og “dem”, en proces, der ifølge ham kun forstærkes af, at sociale mediers algoritmer præsenterer den enkelte bruger for en skræddersyet pseudo-offentlighed baseret på brugerens søgehistorik, likes og sociale relationer på det pågældende medie (Hess, 2014, s. 14-17) – et fæno-

men, som internetaktivisten Eli Pariser tidligere har betegnet ”filterbobler” (Pariser, 2011). I det omfang, at Selsings provokationer på samme vis er med til at undergrave borgeres oplevelse af at indgå i en fælles offentlighed med andre borgere, kan hendes provokationer være med til at erodere grundlaget for selvsamme borgeres agency. Agency forudsætter (en forestilling om) en offentlighed, et diskursivt fællesskab af medborgere, som det er meningsfuldt at lytte såvel som henvende sig til.

Ser man nærmere på kommentarspor til Selsings tekster på sociale medier, som vi har gjort andetsteds, vil man dog se, at teksterne ikke kun bliver mødt med polariserede reaktioner fra skyttegrave på hver sin side af den offentlige debats slagmark; det gør de rigtignok, men blandt reaktionerne kan man også finde eksempler på, at brugere tager begrundet stilling til Selsings synspunkter og på den måde ender med at tilvejebringe nogle af de argumenter, som er fraværende i Selsings tekster (Rønlev, 2020, s. 61-63). I lyset af at disse argumenter ikke altid finder vej til journalisters omtaler af Selsing og de debatter, hun igangsætter (ibid., s. 63), finder vi det relevant afslutningsvis at knytte en kommentar til, hvordan offentlighedens agency er forbundet med og måske ligefrem afhængig af, at journalister kuraterer den undertiden store mængde reaktioner, der kommer i kølvandet på medieprovokatørens indlæg.

Den nuværende praksis synes at være, at medierne ofte vælger en laissez faire-tilgang, hvor de enten ikke blander sig eller nøjes med at kommentere volumen i reaktionerne, mens indholdsmæssige udsagn alene omtales i generelle vendinger, fx at en af Selsings klummer ”har fået mange reaktioner på sociale medier, hvor brugere både roser og raser” (Steen Thomsen, 2019). For at styrke debatten og offentlighedens agency kunne journalister i stedet danne overblik over og videreformidle brugernes konkrete argumenter eller efterprøve medieprovokatørens påstande, fx i faktatjek (se Bjørnager & Jensen, 2015 for et eksempel) og opfølgende debatinterviews, hvor relevante talspersoner fra forskellige samfundsorganer fik lejlighed til at forholde sig til provokatørens udsagn (se Steen Thomsen, 2019 for et eksempel). Med sådanne og lignende tiltag ville journalister og deres redaktører bidrage til, at de medieprovokatører, som medierne i høj grad selv er med til at etablere og promovere, ikke blot fremmer mediernes pekuniære forretning, men også understøtter deres publicistiske forpligtelser.

Konklusion

I denne artikel har vi undersøgt, hvordan en debattør som Eva Selsing etablerer og transformerer sig som medieprovokatør via det samspil mellem provokationer, (sociale) medier og agency, som hendes karrierevej eksemplificerer. Selsing er et eksempel på, hvordan en medieudvikling, hvor traditionelle nyhedsmedier og sociale medier i stigende grad indgår i hybride blandingsformer, har gjort provokerende personakonstruktioner til en værdifuld retorisk ressource, for såvel provokatøren som medierne. Samtidig er hun et eksempel på, at det ikke er en ressource, som alle har lige adgang til. Som vores analyse viser, besidder Selsing en individuelt betinget retorisk kompetence til at tilpasse sin persona til de skiftende retoriske situationer,

hun befinder sig i. Den taleposition, hun dermed opnår, er med andre ord ikke en position, som hun blot har eller tildeles, men derimod en position, som hun (også) aktivt må skabe og tilpasse.

Fordi medieprovokatører som Selsing optræder i en journalistisk kontekst, har vi argumenteret for, at de medier, der vælger at gøre brug af den slags debattører, i højere grad bør tage ansvar for den debat, provokatørerne skaber. Frem for blot at tilbyde medieprovokatørerne en platform og bestyrke deres selvscenestættelse som debattens kontante men klartskuede skarpskytter, må medierne (også) påtage sig en kuraterende funktion og samle op på de reaktioner, som medieprovokatørernes indlæg udløser, vel at mærke hvis provokationerne ikke blot skal gavne mediernes økonomi, men også tjene en konstruktiv offentlig debat.

Litteratur

- Analyse & Tal (2021). *Angreb i den offentlige debat på Facebook*. Set på WWW d. 2. juni 2021. <https://strapi.ogtal.dk/uploads/966f1ebcfa9942d3aef338e9920611f4.pdf>
- Andersson, M. (2015, 23. maj). Er aviserne holdningernes holdeplads? *Berlingske*, 14–15.
- Bangsgaard, J. (2015, 18. juli). ”Vi mangler altså Fox News herhjemme!”. *Berlingske*, 18–19.
- Bitzer, L. F. (1959). Aristotle’s enthymeme revisited. *Quarterly Journal of Speech*, 45(4), 399–408. <https://doi.org/10.1080/00335635909382374>.
- Bitzer, L. F. (1968). The Rhetorical Situation. *Philosophy & Rhetoric*, 1(1), 1–14. På dansk som klassiker i *Rhetorica Scandinavica*: <https://doi.org/10.52610/TUEZ5635>
- Bjørnager, J. A., & Jensen, H. (2015, maj 22). Faktatjek: Er Nordsjælland blevet en ”utryghedsghetto”? *Berlingske*, 9.
- Black, E. (1970). The second persona. *Quarterly Journal of Speech*, 56(2), 109–119. <https://doi.org/10.1080/00335637009382992>. På norsk som klassiker i *Rhetorica Scandinavica*: <https://doi.org/10.52610/WUXJ8406>
- Boudana, S., & Segev, E. (2017). Theorizing Provocation Narratives as Communication Strategies. *Communication Theory*, 27(4), 329–346. <https://doi.org/10.1111/comt.12119>
- Brooke, R. E. (2001). Persona. I T. O. Sloane (Red.), *Encyclopedia of Rhetoric* (s. 569–572). Oxford University Press.
- Bukdahl, L. (2017, 23. juni). Det brændte ords taktik. *Weekendavisen*, 16.
- Campbell, K. K. (2005). Agency: Promiscuous and Protean. *Communication and Critical/Cultural Studies*, 2(1), 1–19. <https://doi.org/10.1080/1479142042000332134>
- Cassirer, P. (1979). *Stil, stilistik, stilanalys*. Almqvist & Wiksell Förlag. Ny udgave: <https://doi.org/10.52610/BDKL4710>
- Chadwick, A. (2017). *The Hybrid Media System: Politics and Power*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190696726.001.0001>
- Cherry, R. D. (1988). Ethos Versus Persona: Self-Representation in Written Discourse. *Written Communication*, 5(3), 251–276. <https://doi.org/10.1177/0741088388005003001>
- Davidsen-Nielsen, M. (2017, juni 24). Højroastede holdninger uden faglighed er ikke vejen frem for kritikken. *Politiken*, 2.
- Diressens, O. (2013). ‘Do (not) go to vote!’ Media provocation explained. *European Journal of Communication*, 28(5), 556–569. <https://doi.org/10.1177/0267323113493253>
- Elmhøj, J. (2015, 29. maj). Skal aviser overleve på rabiate holdninger? *Information*, 10–11.
- Enke, N., & Borchers, N. S. (2019). Social Media Influencers in Strategic Communication: A Conceptual Framework for Strategic Social Media Influencer Communication. *International Journal of Strategic Communication*, 13(4), 261–277. <https://doi.org/10.1080/1553118X.2019.1620234>
- Flyvbjerg, B. (2004). Five Misunderstandings About Case Study Research. *Qualitative Inquiry*, 12(2), 219–245. <https://doi.org/10.1177/1077800405284363>

- Grunwald, E. (2008). Artiklen. I P. Skyum-Nielsen (Red.), *Godt dansk* (s. 271–332). Syddansk Universitetsforlag.
- Hermansen, A. S. (2017, 27. juni). Færre kødfrie dage i Berlingske. *Berlingske*, 24.
- Hess, A. (2010). Democracy through the polarized lens of the camcorder: Argumentation and vernacular spectacle on YouTube in the 2008 election. *Argumentation and Advocacy*, 47(1), 106–122. <https://doi.org/10.1080/00028533.2010.11821741>
- Hess, A. (2014). You Are What You Compute (and What is Computed For You): Considerations of Digital Rhetorical Identification. *Journal of Contemporary Rhetoric*, 4(1/2), 1–18.
- Hoff-Clausen, E. (2008). *Online ethos: Webretorik i politiske kampagner, blogs og wikis*. Samfundslitteratur.
- Isager, C. (2003). Reporteren og hans persona: Selvironi som retorisk strategi. *Rhetorica Scandinavica*, 26, 20–36. <https://doi.org/10.52610/QBXC1590>
- Isager, C. (2009). Retorisk handlekraft: Hvem giver journalisterne ordet? I M. L. Kluffejff & H. Roer (Red.), *Retorikkens aktualitet: Grundbog i retorisk kritik* (2. udgave, s. 269–289). Hans Reitzel.
- Iversen, S., & Villadsen, L. (2020). Nærlæsning. I M. Bengtsson, K. M. Berg, & S. Iversen (Red.), *Retorik og metode* (s. 29–48). Samfundslitteratur.
- Jasinski, J. (2001). Persona. I *Sourcebook on Rhetoric: Key Concepts in Contemporary Rhetorical Studies* (s. 429–433). Sage Publications. <https://doi.org/10.4135/9781452233222>
- Jørgensen, C., & Kock, C. (2009). Form og stil. I *Retorik. Teori og Praksis* (s. 177–193). Samfundslitteratur.
- Jørgensen, C., Kock, C., & Rørbech, L. (1995). *Retorik der flytter stemmer: Hvordan man overbeviser i offentlig debat* (2. opl.). Gyldendal. Ny udgave: <https://doi.org/10.52610/QCUS5502>
- Krøger, C. (2019, 16. august). Slik overlever du skilsmissen. *Dagbladet*, 36–37.
- Lee, M. J. (2010). WFB: The Gladiatorial Style and the Politics of Provocation. *Rhetoric & Public Affairs*, 13(2), 43–76. <https://doi.org/10.1353/rap.0.0148>
- Leff, M. C., & Utley, E. A. (2004). Instrumental and Constitutive Rhetoric in Martin Luther King Jr.'s "Letter from Birmingham Jail". *Rhetoric & Public Affairs*, 7(1), 37–51. <https://doi.org/10.1353/rap.2004.0026>
- Lund Kluffejff, M. (2012). Provocative Style: The Gaarder Debate Example. I C. Kock & L. Villadsen (Red.), *Rhetorical Citizenship and Public Deliberation* (s. 101–114). Pennsylvania State University Press. <https://doi.org/10.5325/j.ctt7v660.11>
- Marshall, P. D. (2014). Persona studies: Mapping the proliferation of the public self. *Journalism*, 15(2), 153–170. <https://doi.org/10.1177/1464884913488720>
- Marshall, P. D., & Barbour, K. (2015). Making Intellectual Room for Persona Studies: A New Consciousness and a Shifted Perspective. *Persona Studies*, 1(1). <https://doi.org/10.21153/ps2015vol1no1art464>
- Marshall, P. D., & Henderson, N. (2016). Political Persona 2016—An Introduction. *Persona Studies*, 2(2), 1. <https://doi.org/10.21153/ps2016vol2no2art628>
- Miller, C. R. (2007). What Can Automation Tell Us About Agency? *Rhetoric Society Quarterly*, 37(2), 137–157. <https://doi.org/10.1080/02773940601021197>
- Palle, H. (2018, 24. august). Nyt DR-program afslører, at Eva Selsing ganske enkelt er imod den moderne verden og al dens mangel på moral. *Politiken.dk*.
- Pariser, Eli (2011). *The Filter Bubble: How the New Personalized Web is Changing What We Read and How We Think*. Penguin.
- Rand, E. J. (2008). An Inflammatory Fag and a Queer Form: Larry Kramer, Polemics, and Rhetorical Agency. *Quarterly Journal of Speech*, 94(3), 297–319. <https://doi.org/10.1080/00335630802210377>
- Rand, E. J. (2015). Why We Love to Hate Larry Kramer: Or, the Polemic's Queer Rhetorical Effects. I A. Kiewe & D. Houck (Red.), *The Effects of Rhetoric and the Rhetoric of Effects: Past, Present, Future* (s. 193–214). University of South Carolina Press.
- Rønlev, R. (2018). Brølet i kommentarsporet: Journalisters formidling af den offentlige opinion på politiken.dk. *Journalistica*, 1, 48–77. <https://doi.org/10.7146/journalistica.v12i1.105541>
- Rønlev, R. (2020). Tekstlig-intertekstlig analyse. I M. Bengtsson, K. M. Berg, & S. Iversen

- (Red.), *Retorik og metode* (s. 49-69). Samfundslitteratur.
- Rønlev, R., & Bengtsson, M. (2020). The Media Provocateur: A Rhetorical Framework for Studying an Emerging Persona in Journalism. *Journalism: Theory, Practice & Criticism*. <https://doi.org/10.1177/1464884920957166>
- Rønlev, R., & Blom, J. N. (2019). Journalistiske opinionsgenrer. I G. Agger, N. N. Kristensen, P. Javert, & K. Schrøder (Red.), *Medie- og kommunikationsleksikon*. Samfundslitteratur.
- Selsing, E. A. (2011, 9. november). Et studie i feministisk fordomsfuldhed. *Berlingske*, 27.
- Selsing, E. A. (2012a, 26. marts). Stereotyperne kommer! *Berlingske*, 20.
- Selsing, E. A. (2012b, 30. december). Frit fra skrumpeleveren. *Berlingske*, 22.
- Selsing, E. A. (2014a, 5. maj). Find din røde favorit-kliché. *Berlingske*, 24.
- Selsing, E. A. (2014b, 17. november). Særligt uopdragen. *Berlingske*, 20.
- Selsing, E. A. (2014c, 1. december). Særligt sensitive forældre—SSF. *Berlingske*, 20.
- Selsing, E. A. (2017, 11. november). Godnathistorier til Politiken Plus-segmentet. *Berlingske*, 15.
- Staun, S. (2011, 5. november). De gasblå antifeminister. *Berlingske*, 33.
- Steen Thomsen, E. (2019, 20. november). Ligestillingsminister: Du tager fejl, Eva Selsing, Kronprinsessen leger overhovedet ikke med ilden. *Berlingske*, 29.
- Stempel, W.-D. (1976). Ironie als Sprechhandlung. I W. Preisendanz & R. Warning (Red.), *Das Komische. Poetik und Hermeneutik VII* (s. 205–235). Wilhelm Fink Verlag.
- van Dijck, J. van, Poell, T., & Waal, M. de. (2018). *The platform society*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780190889760.001.0001>
- Vatz, R. E. (1973). The Myth of the Rhetorical Situation. *Philosophy & Rhetoric*, 6(3), 154–161. På dansk som klassiker i *Rhetorica Scandinavica*: <https://doi.org/10.52610/MWVM5196>
- Wolrath Söderberg, M. (2010). Aristoteles enthymem: Slutledningsformer eller meningskaspande processer? *Rhetorica Scandinavica*, 53, 36–66. <https://www.doi.org/10.52610/EZAP4535>
- Öhrman, M. Å. (2020, 4. maj). ”I verkligheten är sanningen mer komplex än i sagorna”. *Opulens*. <https://www.opulens.se/opinion/kronikot/i-verkligheten-ar-sanningen-mer-komplex-an-i-sagorna/>
- Aagaard, L. H. (2017, 11. november). Nørretranders—Med Kant. *Berlingske*, 14.